

PATVIRTINTA
Šiaulių rajono savivaldybės Vytauto Vitkausko
viešosios bibliotekos direktoriaus
2024 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-63

ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VYTAUTO VITKAUSKO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2025–2027 METŲ VEIKSMŲ PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių rajono savivaldybės Vytauto Vitkausko viešosios bibliotekos korupcijos prevencijos 2025–2027 metų veiksmų plano (toliau – Planas) paskirtis – nustatyti korupcijos prevencijos tikslą, uždavinius ir korupcijos prevencijos priemones, kurios didintų veiklos viešumą, atvirumą, vykdomų procedūrų skaidrumą, stiprintų darbuotojų atsparumą korupcijai.

2. Planą vykdo Šiaulių rajono savivaldybės Vytauto Vitkausko viešoji biblioteka (toliau – Viešoji biblioteka), įgyvendindama Plano priede „Šiaulių rajono savivaldybės Vytauto Vitkausko viešosios bibliotekos korupcijos prevencijos 2025–2027 metų veiksmų plano įgyvendinimo priemonių planas“ (toliau – priedas) numatytas korupcijos prevencijos priemones.

3. Planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 7 straipsnio 5 dalimi, siekiant prisidėti prie 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. XIV-1178 „Dėl 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais patvirtinimo“, 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais įgyvendinimo 2023–2025 metų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. gegužės 3 d. nutarimu Nr. 324 „Dėl 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais koordinatoriaus paskyrimo ir 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais įgyvendinimo 2023–2025 metų plano patvirtinimo“, ir jame numatytų priemonių įgyvendinimo, atsižvelgiant į Korupcijos prevencijos veiksmų planų, jų projektų ir planų įgyvendinimo vertinimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 2-283 „Dėl Korupcijos prevencijos veiksmų planų, jų projektų ir planų įgyvendinimo vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

4. Plane vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Korupcijos prevencijos įstatyme.

II SKYRIUS ESAMOS SITUACIJOS ANALIZĖ

PIRMASIS SKIRSNIS SOCIOLOGINIŲ TYRIMŲ DUOMENYS

5. Europos Komisijos 2023 m. liepos 5 d. pristatyto „Specialiojo Eurobarometro 534“ duomenimis, dauguma gyventojų (83 proc.) mano, kad korupcijos problema yra paplitusi Lietuvoje. Lyginant su praėjusiais metais, rezultatas pablogėjo nežymiai (2022 m. – 81 proc.), tačiau nuo 2013 m. fiksuojama reikšminga pažanga, kai 95 proc. respondentų teigė, jog korupcija yra paplitusi.

6. Gyventojų teigimu, korupcija yra paplitusi tiek nacionalinėse (78 proc.), tiek vietinėse ar regioninėse viešosiose institucijose (81 proc.), tačiau pastarųjų rezultatas, lyginant su praėjusiais metais, pablogėjo (2022 m. – 78 proc.).

7. 7 proc. Lietuvos gyventojų teigia, kad per pastaruosius 12 mėnesių jie patyrė ar tapo korupcijos atvejo liudininkais, – tiek pat, kiek ir 2022 m. Nors vis dar minimaliai atsiliekama nuo ES vidurkio (6 proc.), nuo 2013 m. padaryta reikšminga pažanga – tuo metu korupcinę patirtį įvardijo 25 proc. gyventojų.

8. Korupciją toleruojančių asmenų Lietuvoje per pastaruosius metus sumažėjo nuo 46 proc. 2022 m. iki 40 proc. 2023 m., tačiau rodiklis vis dar viršija ES vidurkį (36 proc.). Gyventojai tapo nepakantesni bet kokioms korupcijos formoms – dovanoti dovaną, daryti paslaugą arba duoti pinigų už viešąją paslaugą nėra priimtina 72 proc. gyventojų, kai 2022 m. buvo 66 proc., o 2013 m. – 44 proc.

ANTRASIS SKIRSNIS KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2022–2024 METAMS PROGRAMOS EFEKTYVUMO IR VEIKSMINGUMO VERTINIMAS

9. Viešoji biblioteka vykdė Korupcijos prevencijos 2022–2024 metams programą įgyvendindama šioje programoje numatytą Korupcijos prevencijos programos priemonių planą.

10. Korupcijos prevencijos 2022–2024 metams programos tikslo – užtikrinti korupcijos prevenciją, siekti šalinti neigiamas sąlygas, skatinančias korupcijos atsiradimą Viešojoje bibliotekoje – buvo siekiama įgyvendinant korupcijos prevencijos programos priemones, skirtas korupcijos prevencijos efektyvumo didinimui, korupcijos veikų atpažįstamumui, viešųjų ir privačių interesų konflikto prevencijai, darbuotojų švietimui ir kompetencijų ugdymui korupcijos prevencijos srityje.

11. 2022–2024 metais buvo įgyvendintos šios korupcijos prevencijos programos priemonės: pagal Interneto svetainių aprašo bendruosius reikalavimus sutvarkytos skiltys „Korupcijos prevencija“, „Pranešėjų apsauga“, paskelbta atnaujinta informacija apie darbuotojų teises ir pareigas, atsakomybę už korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, sudarytos galimybės asmenims pranešti apie korupcijos apraiškas Viešosios bibliotekos veikloje vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu, atliktas dokumentų, pagrindžiančių komandiruočių ir stažuotojų išlaidas, patikrinimas, atnaujinta Viešųjų pirkimų vykdymo tvarka, atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo tyrimas, parengta korupcijos pasireiškimo tikimybės išvada, antikorpucinio elgesio taisyklės, vykdytas antikorpucinis švietimas, mokymuose dalyvavo ne mažiau kaip 30 proc. Viešosios bibliotekos darbuotojų.

12. Šios priemonės padėjo Viešajai bibliotekai koordinuoti, vykdyti sistemingą ir kryptingą antikorpucinę politiką, stiprinant vykdomos veiklos ir atliekamų procedūrų skaidrumą, atskleidžiant ir sumažinant arba pašalinant galimas korupcijos atsiradimo prielaidas. Todėl įgyvendinant Planą ir siekiant korupcijos prevencijos efektyvumo didinimo tikslinga tęsti korupcijos atsiradimo galimybių prevenciją, informacijos sklaidą, teisinės aplinkos tobulinimą. Tikslinga Plane numatyti daugiau korupcijos prevencijos priemonių, skirtų korupcijai atspariai aplinkai kurti ir darbuotojų antikorpuciniam sąmoningumui didinti, kurti ir įgyvendinti naujas ir tobulinti esamas vidinės komunikacijos priemones, užtikrinti grįžtamąjį ryšį, kuris padėtų įvertinti įgyvendinamų korupcijos prevencijos priemonių tikslingumą ir poveikį. Taip pat rekomenduotina vykdyti Viešosios bibliotekos darbuotojų apklausas, siekiant operatyviau nustatyti galimas veiklos skaidrumo problemas, rasti jų sprendimo būdus, kaupti ir analizuoti informaciją apie įgyvendinamų korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumą ir prireikus koreguoti antikorpucinę veiklą. Taip pat daugiau

dėmesio turėtų būti skiriama antikorupcinių mokymų organizavimui, ypač viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevencijos temomis. Siekiant maksimaliai sumažinti korupcijos rizikos veiksnius būtina kelti darbuotojų sąmoningumo ir korupcijos padarinių suvokimo lygį – rengti paskaitas, seminarus antikorupcinėmis temomis. Plane numatomos korupcijos prevencijos priemonės prisidės prie Plano tikslo ir uždavinių įgyvendinimo.

13. Stiprybių ir silpnybių, galimybių ir grėsmių analizė:

Vidiniai veiksniai	
Stiprybės	Silpnybės
Viešosios bibliotekos veikla yra reglamentuota – kiekvieno padalinio nuostatuose nustatyti veiklos tikslai, uždaviniai ir funkcijos, darbo organizavimas, teisės ir atsakomybės, darbuotojų pareigybių aprašymuose nustatytos pareigybių charakteristikos, darbuotojų atliekamos funkcijos.	Žmogiškasis veiksnys – ne visada vadovaujamosi Viešosios bibliotekos padalinių nuostatais ir pareigybių aprašymais.
Viešojoje bibliotekoje organizuojama ir įgyvendinama korupcijos prevencija (įgyvendinamos korupcijos prevencijos priemonės, nustatoma korupcijos pasireiškimo tikimybė ir kt.).	Formalus darbuotojų požiūris į korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą, vyraujantis požiūris, kad korupcijos prevencija yra tik korupcijos prevencijos funkcijas atliekančių darbuotojų pareiga.
Vykdoma korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo priežiūra ir kontrolė.	Darbuotojai nepakankamai skatinami įsitraukti į antikorupcinę veiklą.
Rengiama ir Viešosios bibliotekos interneto svetainėje viešinama informacija apie įgyvendinamą korupcijos prevenciją, korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo rezultatus.	Žmogiškasis veiksnys – dėl didelio darbo krūvio trūksta laiko, taip pat ir paskatų dalyvauti antikorupcinėje veikloje.
Išoriniai veiksniai	
Galimybės	Grėsmės
Užtikrinta galimybė vidiniu kanalu pranešti apie galimą korupcinio pobūdžio veiklą.	Žmogiškasis veiksnys – nenoras dalyvauti antikorupcinėje veikloje, nepasitikėjimas viešuoju sektoriumi.
Interneto svetainėje skelbiami biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniai. Duomenų pateikimu siekiama užtikrinti finansinių duomenų viešumą, sudaryti prielaidas didesniai viešojo sektoriaus subjektų veiklos skaidrumui ir suprantamumui.	Visuomeninio aktyvumo stoka, nekompetentingumas vertinant viešai skelbiamus duomenis.

III SKYRIUS PLANO TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

14. Plano tikslai ir uždaviniai nustatyti Plano priede.

15. Plano tikslų pasiekimas vertinamas pagal Plano priede nustatytus tikslų pasiekimo vertinimo kriterijus, o korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimas vertinamas pagal Plano priede nustatytus vertinimo kriterijus.

IV SKYRIUS

PLANO ĮGYVENDINIMAS IR KONTROLĖ

16. Už korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo organizavimą atsakingi Plano priede nurodytų korupcijos prevencijos priemonių vykdytojai.

17. Plano vykdymą vertina ir korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo stebėseną atlieka darbuotojas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą.

18. Korupcijos prevencijos priemonių vykdytojams metodinę pagalbą Plano vykdymo, korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo klausimais teikia už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Viešojoje bibliotekoje atsakingas asmuo.

19. Planas gali būti atnaujinamas (keičiamas, papildomas, peržiūrimas) atsižvelgiant į pasikeitusius teisės aktus ir aplinkybes.

Šiaulių rajono savivaldybės Vytauto Vitkausko
viešosios bibliotekos korupcijos prevencijos
2025–2027 metų veiksmų plano
priedas

**ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VYTAUTO VITKAUSKO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS
2025–2027 METŲ VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS**

Uždavinys	Korupcijos prevencijos programos priemonės	Atsakingas vykdytojas	Įvykdymo/ vykdymo laikas/periodiškas	Vertinimo kriterijai	
1 TIKSLAS					
Korupcijos prevencijos efektyvumo didinimas. Informacinės aplinkos korupcijos prevencijos klausimais kūrimas. Valdymo efektyvumas, viešumas, norminių dokumentų prieinamumas					
Organizuoti ir įgyvendinti korupcijos tikimybės prevenciją Bibliotekos veiklos srityse	1.	Užtikrinti pranešimų apie pažeidimus kanalą.	Asmuo, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą. Informacijos specialistas.	Kartą per pusmetį	Interneto svetainėje paskelbti darbuotojo, atsakingo už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, duomenys.
	2.	Interneto svetainėje skelbti bibliotekos biudžeto vykdymo ir finansines ataskaitas.	Vyriausiasis buhalteris. Informacijos specialistas.	Kiekvieną metų ketvirtį	Interneto svetainėje paskelbtos biudžeto vykdymo ir finansinės ataskaitos.
	3.	Atlikti darbuotojų tolerancijos korupcijai indekso nustatymą.	Asmuo, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą.	Kartą per trejus metus	Atliktas tolerancijos korupcijai nustatymo tyrimas pagal pateiktą klausimyną.
2 TIKSLAS					
Korupcijos veikų atpažįstamumas. Viešųjų ir privačių interesų konflikto identifikacija ir prevencija. Teisinės aplinkos tobulinimas					

Antikorupcinės aplinkos kūrimas	4.	Administruoti ir skelbti bibliotekos svetainėje informaciją apie gautus pranešimus / skundus apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus	Asmuo, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą. Informacijos specialistas.	Gavus skundą / pranešimą	Interneto svetainėje paskelbta informacija apie gautą skundą / pranešimą
	5.	Vykdyti viešųjų ir privačių interesų deklaracijų kontrolę. Informuoti ir konsultuoti darbuotojus viešųjų ir privačių interesų deklaravimo klausimais. Užtikrinti nešališkumą, sprendimų skaidrumą.	Asmuo, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą. Priemonės vykdytojai.	Gavus e. pranešimą apie privačių interesų deklaracijos patikslinimą / pakeitimą; kartą metuose	Nustatyta privačių interesų deklaracijų pateikimo kontrolė. Deklaracijų duomenų analizė.
	6.	Kontroliuoti, kaip įgyvendinamos korupcijos prevencijos veiksmų plano įgyvendinimo priemonės. Atlikti korupcijos prevencijos veiksmų plano įgyvendinimo priemonių analizę ir pateikti informaciją.	Asmuo, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą.	Kasmet iki rugpjūčio 30 d.	Parengta ataskaita apie korupcijos prevencijos veiksmų plano įgyvendinimo priemonių vykdymą.
<p>3 TIKSLAS</p> <p>Korupcijos atsiradimo galimybių prevencija. Viešųjų pirkimų vykdymas. Informacijos sklaida.</p>					
Organizuoti ir įgyvendinti korupcijos tikimybės prevenciją Bibliotekos veiklos srityse	7.	Vadovaujantis Atsparumo korupcijai lygio nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės, atlikti atsparumo korupcijai lygio nustatymą.	Asmuo, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą.	Per 6 mėn. nuo Lietuvos Respublikos Vyriausybės metodikos įsigaliojimo, vėliau – kartą per trejus metus	Atliktas atsparumo korupcijai lygio nustatymas, rezultatai paskelbti interneto svetainėje.

	12.	Rengti ir viešinti arba platinti el. paštu pranešimus apie korupcines grėsmes ir korupcijos prevenciją bibliotekoje.	Asmuo, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą.	Esant informacijos pakeitimams, ne rečiau nei kartą per metus	Personas informuotas apie korupcines grėsmes ir jų prevenciją bibliotekoje.
--	-----	--	--	---	---

SUDERINTA:

Dokumentų ir materialinių išteklių valdymo skyriaus vedėja

Aptarnavimo skyriaus vedėja

Informacijos ir vadybos skyriaus vedėja,

Darbo tarybos pirmininkė